

BIBIANA, medzinárodný dom umenia pre deti, Panská 11, Bratislava

KROK ZA KROKOM DO OBAZOV KRAJINY

alebo

AKO MALIARI VIDIA KRAJINU

Krajinomalba pre deti.

/Scenár interaktívnej výstavy s reprodukciami krajinomalieb/

Scenár: Katarína Kosánová

Dramaturgia: Eva Čárska

Výtvarník: Soňa Sadilková

Bratislava, december 2011

Explikácia:

Krajinomalba je žáner, ktorý zaberá veľké miesto v dejinách umenia. Ako iné žánre, portrét a zátišie má krajinomalba svoje špecifiká a svoju výpovednú hodnotu, ktorá odráža umelcov videnie a poznanie sveta a doby, v ktorej žil. Umelci nás prostredníctvom svojich obrazov doslova vtahujú do prežívania toho, čo nám chcú cez dielo priblížiť. Pozývajú nás na prechádzku krajinomalbami, aby sme spolu s nimi prežili jedinečnosť okamihov, ktoré sú v krajine také premenlivé a ťažko uchopiteľné.

Výstava má určitým spôsobom naväzovať na výstavu Krajinohra, ktorej ambíciou nebolo deťom sprostredkovať výtvarné diela v ich chronologickom slede. My však práve na tomto staviame a deťom priblížime, ako sa krajinomalba menila v jednotlivých obdobiach svojho vývoja. Stále to však má byť dialóg s deťmi o umení a prostredníctvom umenia.

Z dejín umenia sme vybrali výtvarné diela a cez ich reprodukcie, cez texty a aktivity chceme s deťmi komunikovať o tom, čo bolo, je a možno bude krajinomalba v kontexte výtvarného umenia a výtvarného jazyka. O tom, ako sa umelcom podarilo uchopiť krajinu pri jej rýchlych zmenách v kolobehu života a času a o tom, že tvorba i vnímanie krajinomalby môže byť zábava, ktorú na našej „prechádzke obrazmi“ spoločne zažijeme.

Ako uvádzame v námete, krajinomalba má svoje vlastnosti. Práve v tomto žánri ich je niekoľko, no nie každý obraz je ich nositeľom. Je to podmienené dobou, v ktorej vznikol a, samozrejme, umelcom, ktorý ho vytvoril. Ako každý obraz má svoj obsah, formu a určitú výpovednú hodnotu, krajinomalba má aj výraznú atmosféru, a tá provokuje naše zmysly a emócie.

Každé obdobie krajinomalby má niečo výnimočné, a preto v jednotlivých kapitolách tieto najvýraznejšie črty divákovi približujeme. Napr. perspektíva vznikla v 14. storočí, teda o perspektíve hovoríme pri tých dielach, ktoré vznikli od 14. storočia. Iné krajiny majú zas výraznú atmosféru, ktorá na nás pri vnímaní diela chtiac-nechtiac pôsobí.

Pri každom kľúčovom autorovi vyberieme spravidla podstatné diela, ktoré vystavíme spolu s informáciou o jeho názve a vzniku. Vybrané diela budú korešpondovať s obsahom kapitoly a na nich viazané aktivity podčiarknu ich výnimočnosť a ponúknu deťom interaktívnu „hands-on činnosť“.

Uvedený text nesie mnoho informácií a jeho správnu prezentáciou návštevníkovi podáme poznatky z teórie krajinomalby. Rámcový text vyzýva spoznávať krajinu nielen na obrazoch, ale i okolo nás a v nás.

ÚVOD:

Pozývame vás na prechádzku obrazmi so spoločným názvom krajinomalba. Je to maľba, v ktorej maliari - krajinári zachytávajú predovšetkým krajinu. Každý ju zobrazí inak, ale vždy nám má cez svoj obraz čo povedať.

Krajinomalba nie sú iba domy, stromy a rieky, je to i hĺbka, svetlo, farba, nálada a odraz maliarovho videnia a poznania sveta. Chcete to s nami prežiť?

Prajeme vám príjemnú prechádzku!

---

1. kapitola:

KRAJINA AKO KULISA

Popis: Deti sa „dostanú do obrazu“, ktorý budú tvoriť kulisy a vybrané krajinné prvky danej reprodukcie. Z jednej strany by mal byť pohľad na zväčšenú krajinomalbu a z druhej strany, na plošných kulisách by mali byť aktivity s reprodukciami a ich krajinnými prvkami – strom, zem, budova, ker.

TEXT:

Krajina ako taká nebola vždy zaujímavá pre jej znázorňovanie. Až neskôr, v staroveku, vznikali maľby, do ktorých je výjav vložený. Krajina tvorila KRAJINNÝ RÁMEC, „KULISU“ k zobrazeným postavám alebo zvieratám.

KRAJINNÉ PRVKY: /TO, ČO TVORÍ KRAJINU/

Krajinné prvky sú predmety zobrazené v krajinomalbe /terén, strom, budova/

Egypt, Grécko /internet/

Upper Rhenish Master, Little Garden of Paradise, 1400 /RYB, s. 70/

Pierro della Francesca, Kristov krst, 1445 /Slávne obrazy, s. 18-19/

V stredoveku je stále zobrazovaný krajinný rámeček, no v neskorej gotike začali holandskí maliari zobrazovať KRAJINU AKO TAKÚ.

Bratia z Limburgu, June, 1413 /RYB, s. 8/

Rogier van der Weyden, /internet/

Jan van Eyck, /internet/

Albrecht Altdorfer, /internet/

Aktivita: Deti budú krajinné prvky znásobovať, aby dosiahli obraz krajiny – „krajinoobraz“, alebo ich budú vlastným pričinením meniť, aby zistili, že umelcov rukopis je jedinečný, a že sa rozhodol práve pre znázornené prvky.

Aktivita: Deti budú mať k dispozícii obrazové prvky z iných žánrov, ktoré budú vkladať do krajinomaľby. Zistia, že tieto prvky krajinomaľbu netvoria.

Aktivita: Deti „otvorí“ reprodukciu a cez „pop-up“ techniku si všimnú krajinné prvky.

---

2. kapitola

KRAJINA PODĽA VLASTNÝCH PREDSTÁV

Popis: V miestnosti predpokladáme miesto, kde bude znázornená perspektíva pomocou zrkadla a veľkoplošnej reprodukcie. Dieťa sa tak dostane do obrazu a jeho perspektívy. Deti by taktiež mali mať možnosť načrtnúť krajinu podľa vlastných predstáv. Cez ďalšie reprodukcie deti spoznajú vybrané druhy perspektívy.

TEXT:

O vyslovenej krajinomaľbe možno hovoriť až v renesančnom umení. Týmto maliarom však stále ešte ide o zobrazenie príslovia alebo žánru na pozadí krajiny. Ich krajiny nie sú zobrazením skutočnej krajiny, ale FANTAZÍJNEJ KRAJINY.

PERSPEKTÍVA KRAJINOMAĽBY: /ZOBRAZENIE PRIESTORU/

Perspektíva bola objavená v 14. Storočí a ako prvý ju definoval Giotto. Perspektíva dáva maľbe hĺbku, vzdialenosť a priestor. Pomáha vytvoriť popredie a pozadie krajinomaľby. /Moderní umelci ju porušujú, čo tiež vedie k vzniku zaujímavých diel./

Centrálna perspektíva:

Čím sú zobrazené rovnaké predmety vzdialenejšie, tým sú menšie. Všetky čiary znázornenej perspektívy sa stretávajú v jednom bode.

Meindert Hobbema, Cesta Middelharnis, 1689 /What the Painter Sees, s. 11/ – Ako ďaleko vedie Hobbemova cesta? Vysvetľuje to perspektíva, ktorá vychádza z toho, ako oči vidia skutočné objekty v skutočnom priestore.

Francesco Guardi, The Doge on the Bucintaur, Ascension day /detail/, 1776, /What the Painter Sees/

Hubert Robert, Pohľad na ruiny galérie v Louvri, 1796, /What the Painter sees, s. 11/ /tento obraz do priestoru/

Aktivita: Deťom dáme k dispozícii priesvitnú fóliu s geometrickou perspektívou, ktorú prikladajú na jednotlivé ukážky, aby si uvedomili, že táto schéma je spoločná pre všetky ukážky...

Farebná a vzdušná perspektíva:

Blízke predmety majú výrazné farby, na vzdialenejších predmetoch je farba menej výrazná. Teplé a sýte farby /zem, ornica/na obraze vystupujú, studené a svetlé /obloha/ farby sú potláčané.

Hendrick Avercamp, Ľadová scéna, 1610 alebo Zimná scéna, 1620 /internet/

Aktivita: Deti si budú z rôzne farebných prvkov skladať vlastnú krajinu s farebnou perspektívou.

Aktivita: Deti cez prikladanie bielych priesvitných fólií na reprodukciu spoznajú vzdušnú perspektívu.

Plány:

Umelci niekedy porušia perspektívu a svoj obraz namaľujú v plánoch, ktoré sú rovnocenné alebo podľa poradia tvoria popredie a pozadie.

Pieter Brueghel, Nizozemské príslovia, 1559 /Slávne obrazy, s. 40-41/

Aktivita: Deti majú možnosť rozložiť obraz na časti – plány, ktoré skladajú.

---

3. kapitola

SKUTOČNÁ KRAJINOMAĽBA

Popis: v jednotlivých obrazoch budú priehľady na vybraných miestach, aby deti videli živly a tiež otvory, do ktorých deti vložia ruku a pocítia živly /pri zemi môžu vložiť aj nohu, aj keď majú ponožky – bude to piesok alebo drobné kamene/. **Aktivita:** V tejto miestnosti predpokladáme priestor, kde by deti mohli cítiť búrku, ako prejav všetkých živlov – vietor, zem, voda, oheň /voda a oheň náznakovo/

TEXT:

Krajinomaľbu, ako samostatný umelecký žáner začali umelci stvárať v 17. storočí, kedy môžeme hovoriť o REALISTICKEJ KRAJINE. Zakladateľom krajinomaľby bol **Esaias van de Velde**. Tento maliar, spolu s ďalšími, chcel krajinu maľovať takú, aká v skutočnosti bola.

PRÍRODNÉ ŽIVLY: /BÚRKA/

Živly sú štyri – zem, vzduch, voda, oheň. Prírodné živlové úkazy, hmlu, dážď, sneh a vietor nevieme ovplyvniť, ale ich intenzívne prežívame. Krajinkári ich radi zobrazujú vo svojich dielach, pretože nám takto navodia neopakovateľnú náladu krajiny.

Velde, /búrka/ /internet/

Jan van Goyen, /duny/ /internet/

Salomon van Ruysdael, /vietor/ /internet/

Ralph Albert Blakelock, /požiar/ /internet/

Realistickú krajinu vystriedali barokoví francúzski maliari, ktorí sa vrátili späť ku FANTAZIJNEJ KRAJINE.

Nicolas Poussin, Tanec na hudbu času, 1638 /Slávne obrazy, s. 50-51/ - Poussin nás vŕaha do pohody rozprávkovrj krajiny...

Aktivita: Pri obraze bude vymedzený priestor, kde deti budú tancom dramatizovať obraz.

Claude Lorrain, Svadba Izáka a Rebeky, 1648 /Slávne obrazy, s. 54-55/ – Lorrain nás vedie do rozprávkovej krajiny. Na túto krajinu môžeme nielen hľadieť, ale jej aj načúvať...

Aktivita: Deti pčúvajú zvuky krajiny, ktoré by mali umocniť jeho náladu.

---

4. kapitola:

VEDUTA

Popis: Tu sa deti dostanú do divadla, v ktorom kulisy sú mesto a herci sú postavy. Kulisy a bábky budú plošné a deti môžu meniť kulisy a stať sa súčasťou divadla.

TEXT:

MESTSKÁ KRAJINA – VEDUTA vznikla v Benátkach v 18. Storočí a jej predstaviteľom bol Giovanni Antonio Canal prezývaný Canaletto. Významným krajinkárom neskoršieho baroka bol aj český maliar Norbert Grund a John Constable, ktorý začal zobrazovať dramatickosť mrakov a vln.

Antonio da Canal – Canaletto, Príchod francúzskeho veľvyslanca, 1735 /Slávne obrazy, s. 62-63/– obraz je namaľovaný ako divadlné predstavenie. Pripomína javisko, kde Benátky slúžia ako kulisa a príchod hostí je hrou, ktorá sa odohráva v popredí...

Aktivita: Deti sa dostanú do divadla, v ktorom môžu meniť kulisy, tiež meniť dej tohto „predstavenia“ .

KOMPOZÍCIA: /PORIADOK V KRAJINE/

Popis: Vybrané reprodukcie by mali byť v nejakom usporiadaní, čo by demonštrovalo poriadok. Veľkoplošná reprodukcia /od Gainsborougha/ bude cez počítačovú techniku zdeformovaná a prostredníctvom zrkadlového valca umiestneného v určitom bode sa dostane do správnej podoby. Ak bude gro na reprodukcii od uvedeného autora, tá bude nainštalovaná ako obraz s oponou, ktorou sa budú zakrývať polovice obrazu ako rovnocenné časti.

TEXT:

Kompozícia je skladba, usporiadanie všetkých krajinných prvkov, pričom je dôležité dodržať rovnováhu. Je to poriadok, ktorý umelec dodržiava počas celej tvorby obrazu.

Lineárna kompozícia:

Vo väčšine prípadov je najvýraznejšia lineárna kompozícia. Je to vlastne grafické vyjadrenie stavby plôch a tvarov. Najčastejšie využívané geometrické tvary sú trojuholník, elipsa, päťuholník a ihlan. /Moderné maliarstvo ju vylúčilo./

Aktivita: Deti prikladajú geometrické tvary na jednotlivé predmety v obrazoch tak, aby boli tvarovo príbuzné. Strom = ihlan, atď.

Norbert Grund, Krajina pri rieke s postavami alebo Lusbarkeit im Schlosspark, 1717 /internet/

Aktivita: Deti majú k dispozícii obrazové prvky, ktoré na obraze znásobujú a umiestňujú tak, aby bol obraz vyvážený.

Thomas Gainsborough, Pán a pani Andrewsovci, 1748 /Slávne obrazy, s. 66-67/ – obraz pozostáva z dvoch samostatných častí – dvojportrétu a krajiny. Umelecovi sa podarilo obraz namaľovať, tak, aby postavy a krajina boli v rovnováhe.

Aktivita: deti môžu cez stred rozdelený obraz meniť pozíciu jeho dvoch polovíc alebo ich rozmernú časť zakrývajú závesom. Zistia, že zmenou kompozície sa zmenil výraz obrazu.

Aktivita: Obraz bude vsadený do stredu voľnej bielej plochy, ktorú budú deti zmývateľnými fixkami dokresľovať. Mali by dokresľovať krajinu a postavy by mali byť v strede...

John Constable, Voz na seno, 1821 /Slávne obrazy, s. 78-79/ – najznámejšie a najobľúbenejšie dielo, ktoré sa preslávilo na podložkách, tanieroch, pohľadniciach, bombonierach a a čokoládach. Umelec sa snažil, aby ľudia, stojac pred jeho obrazmi cítili sviežosť prírody a súlad medzi krajinou a oblohou...

Aktivita: Deťom dáme k dispozícii „hľadáčik“ – rámik, prostredníctvom ktorého hľadajú menšie krajiny v obraze. Na rozdiel od predchádzajúcej aktivity, v ktorej zväčšovali kompozíciu, obraz zmenšujú.

5.kapitola:

AJ KRAJINA MÁ SVOJU NÁLADU

Popis: táto miestnosť by mala byť hra s obrazmi cez ich reprodukcie rôznych veľkostí. Deti tu zistia, čo všetko tvorí atmosféru obrazu.

TEXT:

Neskôr, v 19. a 20. storočí, môžeme hovoriť o vzniku **ATMOSFÉRICKÝCH KRAJÍN**, ktoré stvárnali maliari z rôznych krajín.

ATMOSFÉRA: NÁLADA KRAJINY

Atmosféra je nálada. Krajina sa stvárnjuje v rôznej časti dňa, ročného obdobia a za rôzneho počasia, kedy na nás pôsobí a vyvoláva v nás určité pocity. Každý obraz, okrem toho čo a ako má namaľované, má aj svoju náladu, teda atmosféru.

Karel Postl, Štyri časti dňa, 1810 /internet/

Aktivita: Deti na vopred pripravené miesto ukladajú reprodukcie podľa častí dňa alebo počasia.

Joseph Malloh William Turner, Snežná búrka /internet/

Joseph Malloh William Turner, Regata udierajúca do vetra, 1828 /internet/ – v 19. storočí vynašli železnicu, a tak sa prímorské mestá stali vyhľadávanými letoviskami. Turner sa nimi inšpiroval a tieto miesta „prenášal“ na svoje obrazy.

Aktivita: Deti cez vybrané zvukové zdroje produkujú zvuk hodiaci sa k obrazu. Vhodný by bol objekt, ktorý vyrába ozvenu, ktorú by deti vzápätí počúvali.

Caspar David Friedrich, A Walk at Dusk, 1835 /internet/

Aktivita: Deti vymýšľajú obrazu názov, pričom skutočný názov je ukrytý. Deti majú k dispozícii nádobu s prírodnými predmetmi a bez pozerania na ne, cez hmat, zistia, čo v nádobe je.

Camille Corot, Krajina, 1860 /internet/, dva obrazy – jeden „studený“, jeden „teplý“

Aktivita: Deti priložia k obrazu ruku a zistia, ktorý ako hreje.

Antonín Slavíček, Stena záhrady, 1900 /internet/

Aktivita: Deti prostredníctvom farebných fólií menia atmosféru krajiny.

Antonín Chitussi, Lastkahn an der Seine, 2010 /internet/

Aktivita: Deti dostanú smailíkov s rôznymi výrazmi a tie potom prikladajú k jednotlivým reprodukciám.

Aktivita: Deti majú možnosť pri vybranej reprodukcii voňať lúku, stromy, atď...

Aktivita: V miestnosti je nainštalovaný prázdny biely obraz, ktorý deti budú samy tvoriť podľa počúvania hudby.

6.kapitola:

VZÁCNE OKAMIHY

Popis: Deti sa dostanú do živého obrazu – do kaviarne Gogha, ktorá ich svojim svetlom vtáhuje z chladnej noci. Kaviareň je prepojená s Hviezdnou nocou. Hviezdy vystavíme aj na bledej ploche, aby si deti uvedomili, že takmer nežiaria. Svietiť začnú, keď sú „vložené“ do tmavého pozadia. V kaviarni budú výhľady z okna na Monetove obrazy s japonským mostom. Na stoloch v kaviarni môžu byť ďalšie reprodukcie s ďalšími aktivitami nainštalované ako menu....

TEXT:

Barbiznská škola bola skupina krajinkárov, ktorí zobrazovali videnú skutočnosť, nespočetné premeny a nálady prírody. Od jej vzniku začína nové obdobie krajinomaľby, kedy sa tvorí celý čas priamo v prírode, plenéri.

V 19. Storočí došlo k bezprostrednému zobrazovaniu krajiny, kedy maliari začali maľovať v plenéri. **PLENÉROVÁ MAĽBA** je dielo, ktoré sa začalo maľovať a takmer celé sa dokončilo v prírode. Obidve tieto vlastnosti spĺňajú pravé impresionistické diela. Plátna sú malé, pretože ich museli prenášať. Výhodou bolo, že sa začali prenášať aj farby v tubách.

SVETLO: ŽIARIACE HVIEZDY

Svetlo patrilo k najvýznamnejším výrazovým prostriedkom klasického maliarstva. Umelci cez svetlo vytvárali ilúziu skutočného priestoru. V modernom maliarstve sa úloha svetla penáša na úlohu farieb. Svetlo na obraze vytvára svetelnú atmosféru, ktorá provokuje našu predstavivosť a emócie.

Pierre-Auguste Renoar, Žena so slnečníkom v záhrade, 1875 /internet/

Paul Cézanne, Svätá Viktória /mesto/, 1885, /RYB, s. 39/, Hora Svätej Viktórie /internet/

Vincent van Gogh, Cafe Terrace on the Place du Forum, 1888 /RYB, s. 37/ – svetlo v kaviarni nás priťahuje ako miesto, kde sa môžeme zohriať počas studenej noci.

Vincent van Gogh, Hviezdna noc, 1889 /knihy/– Vincent van Gogh miloval jasno žltú farbu, vždy ju minul ako prvú. Keď objednával žltú, objednal aj modrú. Nie preto, aby ich miešal, chcel ich použiť vedľa seba, aby žltá svietila. Ako sa asi cítil Gogh, keď maľoval tento obraz? Výrazné hviezdy, žiariaci mesiac a padajúce meteority vynikajú a osvetľujú spiace mesto. Tmavý obraz navodzuje smutnú atmosféru. Ak vyberieme hviezdy z jeho obrazu, sú krásne, ale nežiaria. Žiaria, keď sú vložené do kontrastného tmavého pozadia...

Claude Monet, Japonský most /4x - ročné obdobia/ /internet/

Claude Monet, Lekná, 1920 /internet/ – Monet bol majstrom v maľovaní svetla. Obraz namaľoval krátkymi ťahmi štetca, aby čo najlepšie zobrazili odraz svetla vo vode...

Adalbert Vojtech Erdélyi, Stromy na vode, 1925 /EO, s. 109/

Július Koreszka, Krajina na Záhorí, 1940 /EO, s. 91/

Aktivita: Deti porovnávajú atmosféru týchto dvoch obrazov, ktorú vytvárajú práve rôzne zobrazenia svetla.

---

7. kapitola:

AKO MODERNÍ MALIARI VIDIA KRAJINU

Popis: V poslednej miestnosti bude „studňa farieb“ ako nevyčerpatelný zdroj farieb a ich odtieňov. Studňa môže byť „vsadená“ do obrazu /Kleeho Záhrada v rozkvete/, ktorý na tmavom pozadí použil výrazné pastelové farby. Deti v kruhu studne spoznajú kruh základných a komplementárnych farieb. Predpokladáme druhú studňu, resp. objekt /možno nejaký kolotoč/, na ktorom bude priestor vymedzený na skladačky /na pultíkoch, šuplíkoch, puzzle podkladoch/ vybraných reprodukcií moderných obrazov. Cez skladačky budú deti experimentovať a uvedomia si farebnosť krajinomalieb, ktorá sa menila a stále mení, a je tak výnimočná práve u moderných maliarov často meniacich farebné zákonitosti. Pomaly prejdeme aj k dielam slovenských autorov demonštrujúcim farebnosť, ale aj vlastnosti, ktoré si deti počas prechádzky mali možnosť uvedomiť.

TEXT:

S nástupom moderných prúdov v 20. storočí záujem o krajinu upadá v porovnaní s predchádzajúcimi obdobiami. Vznikla fotografia, ktorá realistickú krajinomalbu nahradila. Napriek tomu vznikli a stále vznikajú zaujímavé moderné diela, ktoré priťahujú našu pozornosť.

FARBY: TEPLÉ A STUDENÉ KRAJINY

Farby krajinomaľby – farby v nás vyvolávajú rôzne pocity a nálady. Žltá, oranžová, červená nám pripomínajú žiarenie slnka, farbu svetla a ohňa – hovoríme im teplé farby. Pocity chladu, slabosti a pochmúrnosti v nás vyvolávajú studené farby – modrá, zelená, fialová. Pestrý kolorit farieb navodzuje veselú, radostnú náladu.

V krajinomaľbách od ich začiatku môžeme nájsť celú škálu farieb. 400 rokov maliari maľovali to, čo naozaj videli a farbu predmetov zachovali – ornica je hnedá, obloha a voda modrá. Moderní maliari sa hrajú s farbami – tráva nemusí byť zelená, obloha a voda nemusia byť modré. Ani v skutočnosti vždy také nie sú.

Wassily Kandinsky, Kompozícia IV, 1911 /internet/, **Joan Miró**, Polnočná pieseň slávika a ranný dážď /internet/, **Paul Klee**, Growth in an Old Garden; Svit mesiaca. Keďže Klee vo svojom obrázku zrušil zákon perspektívy, táto záhrada vyzerá ako neuprataná izba. Celý obraz je tmavý v kontraste s jasnými pastelovými farbami kríkov a stromov, ktoré vynikajú.

Franz Marc, Modrý kôň – pre tohto maliara mala modrá farba špeciálny význam. Znamenala preňho sny a túžby. Modrú použil aj pri stvárnení jeho veľmi známych modrých koní. Založil aj skupinu moderných maliarov „Modrý jazdci“. **Miloš Alexander Bazovský**, Prievoz na Váhu, 1950 /zelená/ /EO, s. /má obrazy, na ktorých dominuje jedna farba – zelená, žltá, červená,.../, **Miloš Alexander Bazovský**, Kone na lúke, 1960 /žltá/ /EO, s. 129/, **Ľudovít Fulla**, Pieseň a práca, 1933 /červená//EO, s. 1933/, **Janko Alexy**, Cesta v lese, 1950 /EO, s. 102/, **Anton Jasusch**, Brezový háj, 1945 /EO, s. 82/ + **Medňanský**, **Skutecký**, **Čordák**,

ZÁVER:

Tu je koniec prechádzky, na ktorej ste sa dostali do „obrazu“...

Možno ste zistili, že krajinomaľba je, okrem iného, aj hudba, svetlo, vôňa. Väčšinou je to, čo prežívame na prechádzkach v skutočnej krajine – krása, oddych, poznanie.

A možno aj skúsíte porovnať reálnu krajinu s tou na obraze...

Či krajinomaľba znamená ešte niečo viac? Na to prídete, keď sa dostanete do ďalších obrazov krajiny alebo do prírody, ktorá na vás čaká...

Takže aj na záver: Prajeme vám príjemnú prechádzku!